

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Вищого державного навчального
закладу України «Буковинський
державний медичний університет»
професор

Т. М. Бойчук

_____ 2018 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Третій (освітньо-науковий) рівень

(назва рівня вищої освіти)

Доктор філософії

(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 223 Медсестринство

(код та найменування спеціальності)

II - Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Форми навчання	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медсестринство»
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медсестринство»
Опис предметної області	• Об'єкт вивчення та діяльності: підготовка доктора філософії спеціальності 223 Медсестринство • Цілі навчання: здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у медсестринстві та дослідницько-інноваційній діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. • Теоретичний зміст предметної області: складають навчальні нормативні та вибіркові дисципліни циклів загальної та наукової підготовки з глибинним оволодінням методологічних, педагогічних, клінічних, медико-соціальних аспектів за науковою спеціальністю. • Методи, методики та технології: доктор філософії за спеціальністю 223 Медсестринство повинен: • оволодіти глибинними професійними знаннями, науковим і культурним кругозором рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії; засвоїти знання основних концепцій, теоретичних та практичних проблем, історії розвитку галузі науки та сучасного стану розвитку наукової літератури за обраною спеціальністю;

	• набути мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів іноземною мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів; • оволодіти універсальними навичками дослідника, зокрема методологією і методами наукового аналізу і синтезу, усної та письмової презентації результатів дослідження, підготовкою та проведенням навчальних занять (педагогічною діяльністю), управлінням науковими проектами та написанням пропозицій на фінансування наукових досліджень тощо. • Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): здобувач вищої освіти за ступенем доктора філософії за спеціальністю 223 Медсестринство повинен досконало володіти маніпуляційною технікою, використовувати прилади та апарати, які застосовуються в діагностично-лікувальному процесі найпоширеніших захворювань, для проведення фахової, науково-дослідної, експериментальної діяльності.
Академічні права випускників:	Здобуття наукового рівня вищої освіти – доктора наук. Післядипломна освіта здійснюється відповідно до чинних вимог в залежності від сфери діяльності.
Обсяг програми у кредитах ЄКТС	Програма підготовки докторів філософії розрахована на 4 роки і включає освітню та наукову складові. Наукова складова програми підготовки докторів філософії передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Обсяг освітньої програми складає 60 ЄКТС на базі попередньо здобутого ступеня магістра. Програма включає обов'язкові та елективні навчальні дисципліни. Обсяг елективних курсів має складати не менш як 25%. До обсягу освітньої підготовки можуть зараховуватися кредити, отримані кандидатом при вивченні навчальних курсів відповідного освітнього рівню в інших університетах країни та за кордоном, у тому числі он-лайн (за наявності відповідного сертифікату світового взірця).

Працевлаштування випускників	Фахівець здатний виконувати зазначену в ДК 003-2010 професійну роботу: - 2310.2 Викладач вищого навчального закладу - 2230 Професіонали в галузі сестринської справи та акушерства - 2230.1 Наукові співробітники (сестринська справа, акушерство) - 2230.1 Науковий співробітник-консультант (сестринська справа, акушерство) - 2230.1 Молодший науковий співробітник (сестринська справа, акушерство) - 1229.5 Головна медична сестра - 1482 Менеджер (управитель) з громадської охорони здоров'я Може займати відповідні первинні посади: - заступник головного лікаря з медсестринства; - <i>медсестра-координатор</i>; - науковий співробітник; - науковий співробітник-консультант; - молодший науковий співробітник (сестринська справа, акушерство); - викладач вищого навчального закладу; - менеджер (управитель) з громадської охорони здоров'я

III - Компетентності випускника

Інтегральна компетентність

Здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

1. Здатність реалізовувати складові процесу навчання.
2. Здатність формувати особистість медика з високими моральними якостями.
3. Досконале володіння англійською мовою.
4. Розуміння філософсько-світоглядних засад, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної освіти та медичної науки в умовах глобалізації і інтернаціоналізації.
5. Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями.
6. Удосконалення педагогічної майстерності.
7. Готовність до самостійної педагогічної діяльності.
8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні компетентності

1. Здатність організувати та проводити статистичне дослідження.
2. Здатність проводити патентно-інформаційні дослідження, дотримуватися авторського права.
3. Досягнення наукових результатів з акцентом на актуальних проблемах в медицині та медсестринській освіті.
4. Спроможність аналізувати, порівнювати та оцінювати різноманітні теорії, концепції та підходи в галузі медсестринства.
5. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми в медсестринстві.
6. Здатність обрати перспективний напрямок для наукового дослідження.
7. Знання та розуміння предметної області.
8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
9. Оприлюднення результатів наукових досліджень у різних формах.
10. Підготовка матеріалів наукової роботи до публікацій.

Матриця компетентностей

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.				
I. Загальні компетентності				
1. Здатність реалізувати складові процесу навчання	Знати: загальні систематизовані знання у сфері освіти як професійної діяльності	Вміти: виконувати типові завдання у навчальному процесі шляхом вибору і застосування основних методів, інструментів, матеріалів та інформації	Здатність до ефективної роботи в студентському колективі. Сприйняття критики, порад і вказівок	Виконання завдань під керівництвом з елементами самостійності
2. Здатність формувати особистість медика з високими моральними якостями	Знати: - риса і властивості особистості; - основні принципи, методи у процесі виховання	Вміти: - вивчати індивідуальні особливості студента; - складати та реалізувати програму виховання	Здатність спонукати студентів до самовдосконалення. Здійснення наставництва, передавання досвіду.	Відповідальність за результати виконання завдань у навчанні та вихованні
3. Досконале володіння англійською мовою	Знати: - професійно-орієнтований лексико-граматичний матеріал, що використовується в різних мовних ситуаціях; - розмовні штампи ділового етикету й мовної поведінки – професійну термінологію; - іноземну наукову літературу та результати наукових досліджень за темою	Вміти: - представляти наукові результати англійською мовою в усній та письмовій формах; - повне розуміння іншомовних наукових текстів	Використання мовних компетентностей для здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів	Самостійне вдосконалення іноземної мовної культури

	дисертації			
4. Розуміння філософсько-світоглядних засад, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної освіти та медичної науки в умовах глобалізації і інтернаціоналізації	Знати: • сутність та структуру пізнавального процесу; • генезис науки • закономірності розвитку науки; • структуру та функції філософського пізнання; • провідні позиції у філософії; • наука як соціальна система	Вміти: • використовувати змістовні ідеї при аналізі філософських проблем в науці; • володіти філософськими принципами та категоріями, оперувати ними при викладенні філософсько-теоретичного матеріалу; • розкривати сутність філософської парадигми науки і визначати наслідки своєї роботи над нею; • викладати свої погляди	Здатність вести полеміку, дискусію з філософських та наукових проблем	Розвиток адаптаційних можливостей. Генерування нових ідей. Абстрактне мислення
5. Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями	Знати: • принципи та методи в освітньому процесі вищої школи; • особливості сприйняття різних цільових аудиторій; • сучасну парадигму вищої освіти	Вміти: • використовувати лексику, методи та прийоми освітнього процесу у вищій школі; • проводити різні види занять зі студентами	Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування. Взаємодія в колективі для виконання завдань	Самостійне виконання завдань під керівництвом. Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань у навчанні.
6. Удосконалення педагогічної майстерності	Знати: • критерії педагогічної майстерності: гуманність, науковість, педагогічна доцільність, оптимальний характер, результативність, демократичність, творчість (креативність); • основи риторики	Вміти: • застосовувати новітні педагогічні технології; • володіти культурою мовлення, мімікою, пантомімікою, жестами; • одягатися відповідно до ситуації, стежити за своїм зовнішнім	Володіння мистецтвом спілкування зі студентами, налагоджування оптимальних взаємостосунків з ними.	Набуття ораторської майстерності, застосування її в освітньому процесі. Розуміння власного психічного стану, керування собою.

		виглядом; оцінювати внутрішній стан студентів і адекватно на них впливати		
7. Готовність до самостійної педагогічної діяльності	Знати: - програму та зміст дисципліни, що буде викладатися; - можливості ілюстрування навчального матеріалу	Вміти: - готувати навчально-методичне забезпечення занять; - застосовувати наочні та технічні засоби навчання; - доступно, науково, українською або англійською мовою викладати навчальну дисципліну.	Взаємодія, співробітництво з колегами, керівництвом, студентами в процесі навчальної діяльності	Здатність до самовдосконалення. Покращення результатів власної навчальної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним
8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Знати: - роль вивчення якості освітньої діяльності в удосконаленні підготовки фахівців; - форми і методи оцінки результатів освітньої діяльності	Вміти: - проводити моніторинг освітнього процесу, розробляти пропозиції щодо його удосконалення; - застосовувати ефективні методи оцінки знань та вмінь студентів	Взаємодія, співробітництво з колегами, керівництвом, студентами в процесі оцінювання результатів навчальної діяльності	Покращення результатів власної педагогічної діяльності і результатів діяльності інших
9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати: - стандарты вищої освіти за конкретними спеціальностями та рівнями освіти; - обсяги навчальної дисципліни, відповідно до курсу навчання; - вимоги до особистості педагога	Вміти: - бути толерантним, чутливим до учасників освітнього процесу, до студента, особистість, якого формується; - об'єктивно оцінювати результати діяльності кожного; - оперативно розв'язувати проблемні	Розвиток потреби у налагоджуванні контактів, позитивних емоцій у колег та студентів	Емоційна стабільність: володіння собою, самоконтроль, саморегуляція

		ситуації; • оптимістично прогнозувати майбутнє		
II. Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність організувати та проводити статистичне дослідження.	Знати: • предмет і зміст медичної статистики; • відносні та середні величини; • динамічні ряди; • метод стандартизації	Вміти: • проводити статистичне дослідження; • графічно зобразити статистичні дані; • оцінювати вірогідність результатів дослідження; • застосовувати метод стандартизації; • проводити кореляційно-регресійний аналіз; • проводити статистичну обробку та інтерпретацію результатів наукових досліджень	Вільне компетентне спілкування з колом фахівців в певній галузі наукової діяльності	Безперервний і саморозвиток і самовдосконалення. Відповідальність за наукове обґрунтування та достовірність результатів статистичних досліджень
2. Здатність проводити патентно-інформаційні дослідження, дотримуватися авторського права	Знати: • існуючі методи систематизованого пошуку рішень; • вітчизняну та міжнародну системи правової охорони інтелектуальної власності; • об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності; • методологічні основи створення об'єктів права інтелектуальної власності; • порядок набуття прав на винаходи, корисні моделі тощо;	Вміти: • проводити патентно-інформаційне дослідження; • оформляти патентну документацію та інформацію; • реєструвати авторське право; • практично застосовувати чинне законодавство України в галузі охорони прав на інтелектуальну власність, використання об'єктів,	Враховувати авторське право при плануванні наукового дослідження. Здійснювати професійну комунікацію з працівниками патентного відділу	Уміло використовувати сучасні інформаційні технології у патентно-інформаційній діяльності

	• авторське право та суміжні права	що охороняються патентним правом		
3. Досягнення наукових результатів з акцентом на актуальних проблемах в медицині та медсестринській освіті	Знати: • систему наукових принципів (фундаментальних, загальнонаукових, конкретнонаукових); • форми, конкретні методи і техніки, що застосовуються для вирішення спеціальних дослідницьких завдань	Вміти: • здійснювати пошук методологічних основ дослідження: вивчення, аналіз та співставлення опублікованих наукових праць із проблемами своєї досліджуваної теми; • узагальнювати ідеї науковців, які безпосередньо вивчали дану проблему; • розробляти концепцію, підбирати методи та техніки виконання власних досліджень	Дотримання деонтологічних принципів при виконанні дослідницьких завдань	Лідерство та автономність під час ініціювання та планування оригінальних наукових досліджень
4. Спроможність аналізувати, порівнювати та оцінювати різноманітні теорії, концепції та підходи в галузі медсестринства	Знати: • найпоширеніші теорії та моделі медсестринства; • сучасний стан медсестринства в різних країнах світу та в Україні	Вміти: • робити відповідні висновки, надавати пропозиції та рекомендації щодо поширення кращого міжнародного та вітчизняного досвіду в закладах охорони здоров'я	Здійснення комунікацій з Європейським бюро ВООЗ, медсестринськими громадськими організаціями з метою вивчення сучасного стану медсестринської науки та практики	Ініціативність, наполегливість у вивченні великої кількості тематичних джерел інформації
5. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми в медсестринстві	Знати: • роль медсестринської діяльності в загальній системі діагностики, лікування, реабілітації та профілактики захворювань; • оптимальну організацію	Вміти: • проводити аналіз діяльності медсестринських служб; • брати участь у розробці національних стандартів	Застосування обсягу можливих комунікативних зв'язків з різних аспектів професійної діяльності при вирішенні виробничих проблем.	Керувати собою, власним психічним станом, володіти вербальними та невербальними навичками спілкування в практичній діяльності

	медсестринської діяльності в системі охорони здоров'я	медсестринського процесу, медсестринських послуг; • надавати діагностичну, лікувальну, реабілітаційну та профілактичну допомогу населенню (в межах компетенції медичної сестри різного освітнього рівня); • науково обґрунтовувати найдоцільніші форми медсестринської діяльності; • визначати функції медичних сестер різних рівнів освіти в залежності від напрямів (етапів) надання медичної допомоги, суті та стадій захворювань		та при розв'язанні фахових проблем.
6. Здатність обирати перспективний напрямок для наукового дослідження	Знати: • сучасні наукові та практичні проблеми в галузі; • різноманітні теорії, концепції з предметної сфери наукового дослідження	Вміти: • планувати індивідуальну наукову роботу; • вибирати оптимальні методики проведення наукових досліджень та експериментів	Комунікація з представниками практичної охорони здоров'я та наукових кіл щодо організації та перспектив власного наукового дослідження	Самостійність і наполегливість в оволодінні глибинними професійними знаннями
7. Знання та розуміння предметної області	Знати: • різноманітні теорії, концепції з предметної сфери наукового дослідження	Вміти: • передбачати теоретичну новизну та практичне значення отриманих запланованих	Комунікація з представниками наукових кіл та практичної охорони здоров'я з питань проведення наукових	Ініціативність, самостійність, відповідальність, академічна доброчесність

		досліджень за темою дисертації	досліджень	
8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні	Знати: • методологію та методики застосовуваних досліджень; • предметну область дослідження	Вміти: • планувати, проводити наукові дослідження за темою дисертації та прогнозувати їх результати; • організувати експерименти, аналізувати їх результати;	Комунікації з представниками наукових кіл та практичної охорони здоров'я з питань проведення наукових досліджень	Ініціативність, самостійність, відповідальність, академічна доброчесність
9. Оприлюднення результатів наукових досліджень у різних формах	Знати: • вимоги до оформлення презентацій, доповідей, ілюстративного матеріалу	Вміти: • публічно представляти і захищати отримані наукові результати; • виступати з доповідями (презентаціями) на вітчизняних та міжнародних форумах, конференціях, семінарах	Вміння відстоювати власну позицію та результати оригінальних досліджень перед представниками наукових кіл	Ініціативність, самостійність, відповідальність, недопущення наукового плагіату
10. Підготовка матеріалів наукової роботи до публікацій	Знати: • вимоги до оформлення статей, тез для друку у наукових фахових виданнях, до монографій	Вміти: • писати та оформляти статті, тези, електронні версії, методичні рекомендації для друку у наукових фахових виданнях, монографії	Комунікації з редакціями наукових фахових видань, видавництвами щодо умов опублікування матеріалів наукової роботи	Ініціативність, самостійність, відповідальність, недопущення наукового плагіату

IV. Результати навчання

1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації
2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій
3. Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення
4. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження
5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження
6. Виконувати оригінальне наукове дослідження
7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників
8. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності
9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження
10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство
11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій
12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері
13. Організувати освітній процес
14. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення
15. Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)
16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

проведення наукових та статистичних досліджень. Виконувати точно та якісно наукові дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших	точності	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Координувати, модифікувати методи дослідження, комбінувати різні дослідження для досягнення поставленої мети.	Посидання	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Поєднувати розуміння, здатність та майстерність, які дозволяють створювати власні винаходи, проекти та вчити інших.	Натуралізація	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» – даний компонент домінує

«++» – даний компонент є достатнім

«+» – даний компонент не вносить істотного внеску

«-» – даний компонент не засвоюється

V – Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	• аспірант проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, який затверджується Вченою радою; • індивідуальний план наукової роботи є окремим документом, який розробляється на основі освітньо-наукової програми та використовується для оцінювання успішності виконання запланованої наукової роботи; • індивідуальний план наукової роботи завершується захистом дисертації; • дисертація – це творча самостійна науково-дослідна робота, яка виконується аспірантом під керівництвом наукового керівника; • вона має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі охорони здоров'я; • дисертація викладається якісною українською науковою мовою, грамотно. В ній повинні бути чіткі, зрозумілі формулювання положень, тверджень, припущень, отриманих результатів тощо; • за всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо аспірант – автор дисертації; • оформлення дисертації має відповідати діючим вимогам; • експертні комісії факультетів, де виконувалась дисертація, вивчають питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело; • зміст дисертації оприлюднюється на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу (факультету, кафедри).
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи	• Процедура та умови проведення публічного захисту дисертації відповідають чинним Положенням та законодавству

VI - Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти.

Визначені та легітимізовані у документах: Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII, «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національний стандарт України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009.

Принципи забезпечення якості освіти:

- відповідність європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономія вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу якості;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітньо-наукового процесу;
- постійне підвищення якості освітньо-наукового процесу;
- відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Процедури забезпечення якості освіти:

- забезпечення дослідницького та освітнього середовища;
- удосконалення планування освітньої діяльності: моніторинг та періодичне оновлення освітньої програми;
- якісний відбір контингенту здобувачів вищої освіти освітньо-наукового рівня доктор філософії;
- якісний відбір наукових керівників до підготовки докторів філософії;
- удосконалення матеріально-технічної та науково-методичної баз для реалізації освітньої програми;
- забезпечення необхідних ресурсів для фінансування підготовки здобувачів вищої освіти за рівнем доктор філософії;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітньо-науковим процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність

	ВНЗ; • створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ВНЗ і здобувачів вищої освіти рівня доктор філософії; • створення ефективної системи запобігання корупції та хабарництву в освітньому процесі ВНЗ.
Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми	Освітньо-науковий процес за рівнем доктор філософії здійснюється відповідно до стандарту вищої освіти та розробленої на його основі освітньої програми. Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми проводиться відповідно до положення, розробленого ВНЗ. Критерії, за якими відбувається перегляд освітньої програми, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, аспірантами, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства та ринку праці. Показниками сучасності освітньої програми є: • оновлюваність у відповідності до сучасного стану медицини; • участь роботодавців у розробці та внесенні змін в освітню програму; • позитивні відгуки рецензентів на освітню програму; • рівень задоволеності аспірантів змістом освітньої програми; • позитивні відгуки роботодавців наукових опонентів та рецензентів про рівень підготовки аспірантів.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання знань, навичок та умінь аспірантів здійснюється у ВНЗ на підставі власного положення про організацію освітнього процесу. Система оцінювання якості підготовки аспірантів включає: вхідний, поточний, семестровий, щорічний, підсумковий контролю. Під час щорічної атестації аспірант один раз на рік звітує перед відділом аспірантури ВНЗ про виконання плану освітньо-наукової програми.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Професорсько-викладацький склад ВНЗ підвищує кваліфікацію в Україні і за кордоном. ВНЗ забезпечує різні форми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на 5 років відповідно до п'ятирічного плану-графіку, який затверджується вченою радою ВНЗ та вводиться в дію наказом ректора. ВНЗ має право реалізувати власні програми та форми підвищення кваліфікації (семінари, майстер-класи, тренінги, конференції, вебінари, круглі столи, школи педагогічної майстерності тощо).
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Ресурсами для організації підготовки докторів філософії у ВНЗ є: • стандарт вищої освіти за освітньо-науковим рівнем доктора філософії спеціальності 222 Медицина; • освітня програма ВНЗ з підготовки докторів філософії; • положення ВНЗ про підготовку докторів філософії; • робочий навчальний план; • робочі навчальні програми дисциплін. Відповідно до діючих ліцензійних умов: • належне навчально-методичне забезпечення (комплекси) навчальних дисциплін; • сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; • власна веб-сторінка підрозділу, який відповідає за підготовку докторів філософії; • інтернет-зв'язок; • бібліотека із сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями; • технічні засоби навчання; • наявність практичних баз для проведення всіх видів практики; • належне кадрове забезпечення викладання навчальних дисциплін.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Електронна система збору і аналізу інформації (ЄДЕБО) та інші. Система електронного документообігу. Електронна скринька.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	На офіційному сайті ВНЗ оприлюднюються: статут, власне положення про організацію освітнього процесу, правила прийому, ступені вищої освіти, за якими проводиться підготовка фахівців, у тому числі за рівнем доктор філософії, основні дані про освітні програми тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Процедури та заходи: • формування колективу ВНЗ, який не сприймає і не допускає академічну нечесність; • створення умов нетерпимості до випадків академічного плагіату; • створення експертних комісій для виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, підручниках, навчальних та методичних виданнях, дисертаціях тощо; • виявлення та притягнення до відповідальності винних у академічному плагіаті.

РОЗРОБНИКИ програми:

Голова проектної групи:

Професор кафедри педіатрії та медичної генетики БДМУ,
д. мед. н., професор,

Т. В. Сорокман

Члени проектної групи:

Зав. кафедри сімейної медицини БДМУ,
д. мед. н., професор

Л. П. Сидорчук

Зав. кафедри догляду за хворими
та вищої медсестринської освіти БДМУ,
д. мед. н., професор

І. А. Плеш

ПРОГНОЗОВАНА ТЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕНЬ

- Управління якістю освітньої діяльності підготовки студентів медичного коледжу.
- Менеджмент якості освіти в діяльності вищих навчальних закладів.
- Формування стійких міжособистісних відносин у студентів підліткового віку.
- Особливості управлінської діяльності керівників сестринських служб в Україні.
- Формування лідерських якостей у магістрів за спеціальністю «Сестринська справа».
- Підготовка майбутніх медичних сестер- магістрів до індивідуальної педагогічної діяльності засобами ділової гри.
- Формування комунікативних вмінь майбутніх медичних сестер засобами навчально-ігрового проектування.
- Формування професійної компетентності медичних сестер у процесі вивчення фахових дисциплін.
- Менеджмент організаторської роботи сестринської служби.
- Організація системи управління якістю медсестринської допомоги у закладах третинного рівня надання медичної допомоги.
- Стандартизація медсестринського процесу у відділеннях і центрах реабілітації відновного лікування.
- Детермінанти психічного здоров'я медичних сестер.
- Профілактика синдрому емоційного вигорання.
- Перспективи формування паліативної компетенції на сучасному рівні.
- Формування соціально-психологічної компетентності медичних сестер в процесі професіоналізації.
- Формування готовності медичних сестер до управлінської діяльності.
- Роль медичної сестри у медико- соціальній реабілітації військових, що повернулися із зони АТО.
- Роль медичної сестри загальної практики – сімейної медицина на сучасному етапі реформування охорони здоров'я.
- Професійна культура майбутніх медичних сестер, структура, динаміка в українському контексті.
- Синдром емоційного вигорання в професійній діяльності медичної сестри
- Особливості профілактики поєднаних соціально-значимих хвороб (СНІД та туберкульоз) та роль медичної сестри в її виконанні.
- Особливості професіограми медичної сестри спеціалізованого відділення.
- Обґрунтування перспективних підходів до раціоналізації харчування.
- Обґрунтування сестринської моделі попередження найбільш поширеної соматичної патології.
- Медико - соціологічне дослідження причин конфліктів у медичній практиці та обґрунтування підходів до їх попередження і вирішення.